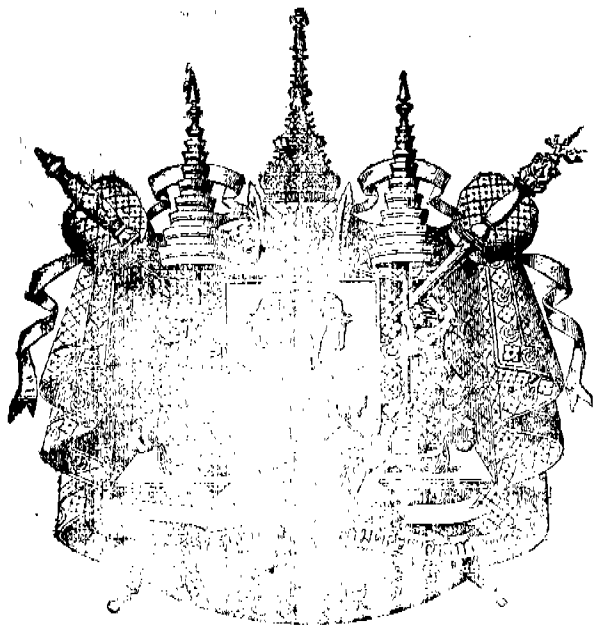

กระทรวง
วัฒนธรรม

บันทึกงานพิมพ์ กรมพิมพ์หนังสือพิมพ์และนิตยสาร

เล่ม ๑๗ หน้า ๑๑๑ วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๑๑

สารบัญ

การ สมโภช เดือน	สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี	หน้า ๑๑๑
แล ก่อ พระฤกษ์ พระที่นั่งใหม่	พระราชทานนามพระราชฐานที่เกาะสีชัง	หน้า ๑๑๑
รายงาน การสร้าง สถานที่ ที่เกาะสีชัง		หน้า ๑๑๑
ข้าราชการ เฝ้า ทูลฉลอง ขลิบพระบาท		หน้า ๑๑๑
พระยาไตรภวิธราช บัญชีกรม		หน้า ๑๑๑
การฉลองพระที่เกาะสีชัง	ซึ่งโปรดเกล้าฯ ให้ขบวนเรือเชิญพระยา	หน้า ๑๑๑
ชาวเสด็จกลับจากเกาะสีชัง		หน้า ๑๑๑
พระราชทานเครื่องยศ		หน้า ๑๑๑
พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์		หน้า ๑๑๑

หน้า ๑๑๑

การ สมโภช เดือน
สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี
แล ก่อ พระฤกษ์ พระที่นั่ง
พระราชทานนามพระราชฐาน
ที่เกาะสีชัง

วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๑๑
โดยคุณหญิง... โปรดให้จัดการสมโภช
เดือนสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี
แล ก่อ พระฤกษ์ พระที่นั่ง แล พระราชทาน
นามพระราชฐานที่เกาะสีชัง

๒๕๑๑

โปรดให้พระบรมวงษานวงษ์ ข้าราชการ
ที่เป็นนายบ้าน ทำการ เป็น ผู้คัด แแต่ที่ต่าง ๆ
ใน พระราชฐาน ด้วยใบไม้ ของทิว ไคมไฟ
เป็น เกล็ดม ทั่วทุก แห่ง

วันที่ ๘ สิงหาคม เป็น วัน เริ่มงาน
เจ้าพนักงาน แล นาย บ้าน ได้ จัด การ ตก แต่ง
สถานที่ใน พระ ราชฐาน พร้อม เสรีฯ ครั้น
เวลา ย่ำ ๕ โมงเศษ พระบาท สมเด็จพระเจ้า
อยู่หัว เสด็จ ออก ประทับ ณ ะกระโจม แคร
หน้า พระ ที่นั่งเมฆลา มณี พนักงาน ประ โคม
พิณพาทย์ สรรเสริญ พระ ยารมี ขึ้น พร้อม กัน แล้ว
กอง ทหาร มหาดเล็ก มี แคร วง • พล
ทหาร ๒๐๐ เติน เป็น กระบวน เข้าทาง ประตุ ยามา
การ รุจิท ไป ตาม ทาง กวคทอง ก้อน หยค ถวาย
คำนับ เข้า แคร สรรเสริญ พระ ยารมี ที่ หน้า พระ
ที่นั่ง ส่วน พระ บรม วงษานวงษ์ ข้าราชการ
ซึ่ง เป็น ผู้ทำ การ ใน พระ ราชฐาน นั้น ได้ พร้อม
กัน เข้า ไป เฝ้า ทูล ของ ธลี พระบาท สมเด็จ
พระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงษ์
กรม พระ ภาณุ พันธ วงษ์ วรเดช กรวย ยังกม
ทูล พระ กรุณา รายงาน ซึ่ง โปรดเกล้า ให้
ทำการ แล ซึ่ง ได้ พระราช ทาน นาม สถาน
ที่ต่าง ๆ มี พระ ราช คำนวณ คอย แสคง พระ ราช
คำริหิ พระ ราช ประสงค์ ซึ่ง ทำ การ ที่ เเกาะ
สี่ ซี่ง นี้ แล แสคง พระ ราช หฤทัย ขอบใจ ผู้
ที่ ทำ การ ทั้งปวง แลแล้ว พระ ราชทาน รางวัล
แก่ นาย บ้าน แล ผู้ ที่ ทำ การ ใน บ้าน ทั่วทุก
คน แลแล้ว เคน กระบวน ทหาร แล นาย บ้าน โดย
ทาง กวคทอง ก้อน ขึ้น ยัน ไคณสถาน โมรธา ไป
ตาม ทาง แล่นทอง ลิม หยค อยู่ ที่ ทาง ซึ่ง จะ แยก
ไป ถ้ำ แลแล้ว เสด็จ พระ ราช คำ เนิน โดย กระบวน

ข้างใน ไปยังปากถ้ำใหญ่ พระ วรราชเทวี
ทรง จาฤคศิลาหน้าถ้ำ พระ ราช ทาน นาม ถ้ำนั้น
ว่า “ ถ้ำเสาวภา ” ขณะ นั้น พนักงาน ประ โคม
กรียคนตรี แล ทหาร ถวาย คำนับ เข้า แคร
สรรเสริญ พระ ยารมี พร้อม กัน แลแล้ว เสด็จ ทอด
พระเนตรถ้ำเสาวภา เป็น การ เย็ด ถ้ำ แลแล้ว
เสด็จ กลับ โดยทาง ริม ทอง มุ่น กระบวน
ข้างนำ เคน ยัน ถกลับ ตามทาง แล่นทอง ลิม
ไป เลี้ยวทาง แผลง ทอง หุ้ม ไปสถาน ชั้น ๘
แล้วลง ยัน ไคศิลาทอง ลงสถาน ถัน เลี้ยวไป
ออกทาง รวคทองพิศ ออก ประตุ ยามาการ รุจิท
เวลา กลาง คัน ได้ จุก ประทับ ไคมไฟ แลมี
พิณพาทย์ มโหรี แคร ทหาร เข้า ใน พระ
ราชฐาน เป็น การ ครึกครื้น ดัง แต่ คัน นี้
ไป จน ทลออก สามราตรี

วันที่ ๘ สิงหาคม เวลา ย่ำ ๕ โมงเศษ
ได้ เคน กระบวน ทหาร ไปตั้ง แแถว อยู่ ที่ ทาง ยัด
ทอง แล่น ข้าง คำหนักมรกฏสุทษ์ พระ บรม
วงษานวงษ์ ข้าราชการ ทูล ของ ธลี พระบาท ไป พร้อม
กัน อยู่ ที่ ศาลา หมอก มุง เมือง เจ้าพนักงาน ได้
นิมนต์ พระ สงฆ์ คณะ ธรรมยุติกา ๑๐ รูป
มี พระเจ้าน้องยาเธอ กรม หมื่น วชิรญาณ
วโรรส เป็น ประธาน สงฆ์ เข้า ประตุ ยามา
การ รุจิท ไป ทาง รวคทองพิศ ลง ยัน ไค
ปกนากสวาค ไปทาง ยัดทอง แล่น ไป ยัง คำหนัก
มรกฏสุทษ์ สำหรับ สวด พระ พุทมนต์ ใน
การ สมโภช เดือน สมเด็จ พระเจ้าลูก ยาเธอ
แลได้ นิมนต์ พระ สงฆ์ คณะ มหานิกาย ๑๐ รูป
มี พระ ธรรม วโรคม เป็น ถัน เข้าทาง ประตุ คสิท
เทวะสภา ไปตามทาง ไรยทอง ทวาย ไป ยัง
โรง ที่ จะ มี การ ก่อ พระ อุภย์ พระ ที่นั่ง ใหม่

สำหรับ สวท พระพุทธมนต์ ในการ ก่อ พระฤกษ์
 พระที่นั่งใหม่ นั้น เวลา ย่ำ คำ พระบาท สมเด็จ
 พระเจ้าอยู่หัว เสด็จ พระ ราชดำเนิน ไป
 ทรง รุก เทียน นมัสการ ที่ โรง พระสงฆ์
 สวท พระพุทธมนต์ ในการ ก่อ พระฤกษ์ พระ
 ที่นั่งใหม่แล้ว เสด็จ ไป ประทับ ตำแหน่ง มรดก
 สุกข์ มี การ สวท มนต์ สมโภช เดือน สมเด็จ
 พระเจ้าลูกยาเธอ ค่อยไป แล ได้ เสด็จ ออก
 ที่ ศาลา หมอก มุง เมือง คำรัส ด้วย พระบรม
 วงษานวงษ์ ข้า ราชการ ทาม สมควร แล้ว
 เสด็จ ขึ้น เมื่อเสร็จ การ สวท มนต์ แล้ว ฝ่าย นำ
 กลีบ ออก มา จาก พระราชฐาน

วันที่ ๑๐ สิงหาคม เวลาเช้า พระบรม
 วงษานวงษ์ ข้า ราชการ เข้า ไป ประชุม พร้อม
 กัน ณ สถานที่ จะ ก่อ พระฤกษ์ พระที่นั่งใหม่
 ครั้น ได้ เวลา พระฤกษ์ คือ โมงหนึ่ง กึ่ง ๕๖ นาที
 พระบาท สมเด็จ พระเจ้าอยู่หัว เสด็จ
 พระ ราชดำเนิน ไปยัง ที่นั้น มี พระ ราช คำรัส
 ประกาศ การ สร้าง พระที่นั่งใหม่ นี้ ซึ่ง จะ พระ
 ราชทาน นามว่า พระที่นั่ง มหันตาศรัย ไรจน์
 แล พระ ราชทาน นาม พระราชฐาน ว่า “พระ
 จุฑาทูราชฐาน” ขณะนั้น เจ้าพนักงาน ได้
 ชัก ชง นาม พระราชฐาน ขึ้น บน ยอด เส้า ของ
 หน้าศาลา กลาง แล ทรง วาง หีบ ชั่งบรรจุ
 ประกาศ แสวง พระราชพรารภ ด้วย เกาะ
 สีซึ่งนี้ แล หนังสือ พิมพ์ ที่ ลง ชาว เกาะ สีซึ่ง
 ทุกฉบับ แล พระบรมรูป พระรูป รูปสถาน ที่
 ที่ เกาะ สีซึ่ง แล เงินตราต่าง ๆ ณฐานศิลา
 ซึ่ง จะ ก่อ พระฤกษ์ แล โปรด ให้ ไรย รอกวาง
 ก้อนศิลา พระฤกษ์ ตกแล้ว ทรง วาง หีบ
 บัดทอง บัดเงิน หน้าก นตตรง ถืออยู่บน กว้างเกลี้ยง

เงินมี จาก เป็น การ ก่อ พระฤกษ์ จาก พระที่นั่ง
 ใหม่ ขณะนั้น ทหาร แลว ถวาย วันทียาว รุก
 ทหาร เรือ ยิง ขึ้น สลุท ใน เรือรบ ๒๑ นก พระ
 สงฆ์ ถวาย ไชย มงคล พนักงาน ประ โคม ครุฑ
 คนตรี ตาม ขรรณนิยม เงิน ได้ ลง มือ ก่อ ค่อยไป
 แล้ว ทรง จากูกศิลา แสวง นาม พระราชฐาน แล
 พระที่นั่งที่ พระราชทาน ในวัน สมโภช เดือน
 เช่น ที่ รุกเสร็จ แล้ว ทรง ประ เคน อาหาร
 บิณฑบาต พระสงฆ์ รัช พระราชทาน ฉิน
 แล้ว เสด็จ พระราชดำเนิน ไป ตำแหน่ง มรดก
 สุกข์ อาหาร บิณฑบาต พระสงฆ์ ที่ สวท มนต์
 ในการ สมโภช เดือน ค่อยไป

ครั้นเวลา ย่ำ คำ พระบรมวงษานวงษ์ ข้า
 ราชการ ทั้งปวง ได้ เข้า ไป ใน พระราชฐาน ทาง ประตู
 ยามาการวิจิตร พักอยู่ที่ ศาลา หมอก มุง เมือง
 เหมือนวัน ก่อน กอง ทหาร ได้ เดิน กระบวน
 มา ทั้ง แลว อยู่ที่ ทาง บัดทอง แผ่น ข้าง ตำแหน่ง
 มรดก สุกข์ ครั้น ได้ เวลา พระฤกษ์ โปรดเกล้า
 ให้ มี การ สมโภช เดือน สมเด็จ พระเจ้าลูกยาเธอ
 ตาม ขัตติย ราช ประเพณี ขณะ เวียน เทียน
 สมโภช อยู่ นั้น กอง ทหาร มหาเล็ก
 กอง ร้อย มี แตร วง นำ ของ จุฑาทูราช ขัตติย
 ไป ทั้ง แลว อยู่ที่ ทาง แล่น ทอง ล้อม หน้า ตำแหน่ง
 มรดก สุกข์ ครั้น เวลา พระ ราชทาน แผ่น ทอง
 คำ ซึ่ง บัด อภิษร แสวง พระ นาม ที่ จะ
 พระ ราชทาน แก่ สมเด็จ พระเจ้าลูกยาเธอ
 พระองค์ นี้ ใน ภาย หน้าว่า “สมเด็จ พระเจ้า
 ลูกยาเธอ เจ้าฟ้า จุฑาทูราช ขวาทิโลก
 สยามาธิปก ปรมีนทร จุฬาลงกรณ์ ราช วโรว
 สขัตติยศ อภิษร ขัติ พิสุทธ์ ไทวปายนุคตม
 ศักดิ์ วิบุลตถิย วัฒนวิลาศ มหา มฤ ราชพงษา

นพภัท วิจารณ์ผลพร พิสิษฐ์ นริศรราช
 กุมาร ” นั้น กองทหาร ได้ ทำระหิยวราช ถวาย
 คำนิมิต แล เป้าแตรสรรเสริญ พระยามี ครั่ง
 หนึ่งแล้ว ไพร่กเกล้าน ให้เชิญเสด็จ สมเด็จ
 พระเจ้าลูกยาเธอ ถอยไป ที่พระ ทวาร แห่ง
 พระตำหนัก ไพร่กเกล้าน ให้รับ ยกทหาร ซึ่ง
 ถือก ทรง พาทาชชบิณฑ์ นั้น นำ ชิง เป้ามา ถัด
 พร้อม ทั้ง นาย สิบทหาร สังกะสีไปรับไว้รักษา
 ชิงนี้ อีก ๖ คนก็เลย แล้วย ไพร่กเกล้าน ให้รับยก
 ชิงลง พาทไว้บน พระที่นั่ง นริศรราช พระเจ้า
 ลูกยา เธอ บรรณมา บูชา แล ทรวง หลัง เป้า
 พระมหา สังข์ แล ทรวง เข็ม ของ พาทาชชบิณฑ์
 แล สมเด็จ พระเจ้าลูกยาเธอ ให้ ช้างเผือก ๓
 กอง ทหาร กระทำ อื่น ถวาย รับ แตรสรร
 เสริญพระยามี ครั่ง ครั่ง แล ชิงไว้ ไพร่ก
 เกล้าน ให้ พระ ยมราช ๓ คน นำ เป้ามา
 ทรวง เข็ม ตาม ขวมนเวียน คือ ไป แล้วย ชิง
 พระ คู่เศ แล ชิงไม้ ตามเคย เมื่อ เสร็จ การ
 สมโภช แล้ว เสด็จ พระ วาจก้า เนิน พร้อม
 ด้วย พระบรมวงษานวงษ์ ข้าราชการ ๓๒ คน ทาง
 แล่นทอง ล้อม ไปรับทาง แล่นทอง ไป
 บน ลาน ชิง ๘ พระ คู่เศ แล ชิง ๓ ชิง
 โชติรสประกาศี พร้อมด้วย พระบรมวงษานวงษ์
 ข้าราชการ ซึ่งตาม เสด็จ พระ วาจก้า เนิน
 ประจำ อยู่ แล ผู้ที่ ไป ถวาย พระเศษ พระคณ
 ในงานนี้ รวม ๔๘ คน ครั้น เสร็จ การ เลี้ยง
 อาหาร แล้ว เสด็จ พระ วาจก้า เนิน พร้อมด้วย
 พระบรมวงษานวงษ์ ข้าราชการ ชมไฟ แล การ
 ตกแต่ง ใน พระ วาจก้า เนิน จน เวลา ๙ โมง เลี้ยง
 อาหาร ชม เป้อ แล้ว ผู้ที่ เข้า ไป เฝ้า ทูล ของ ขุน
 พระบาท จึง ถวาย บังคม ลากลับ ออกมา

การ แต่ง ทิว ในงานนี้ วันที่ ๘ ที่ ๘ พระ
 บรมวงษานวงษ์ ข้าราชการ แต่ง สรรวม เสือ
 ชาวประคัย เครื่อง ราช อิศริยาภรณ์ วันที่ ๑๐
 เวลาเช้า แต่ง สรรวม เสือ ครั่ง ยศ ตำแหน่ง
 แต่ง สรรวม เสือ อีวีนิง เกรต ประคัย เครื่อง
 ราช อิศริยาภรณ์ ทั้ง ๒ เวลา
 กองทหาร แต่ง เต็มยศ ทั้ง ๓ วัน

รายงาน การ สร้าง สถาน ที่
 ที่ เกาะ ลีซัง

วันที่ ๘ สิงหาคม รัตนโกสินทร์ คก ๑๑๑
 ขอ เคารพ บูชา ของ ขุนดี พระ บาท ปก เกล้าน
 ด้วย เมื่อ ถัด ก่อน เกาะ ลีซัง นี้ ย่อม ปราศ จาก
 ความ มี รัง รักรักษา แล จัก การ ให้ รุ่ง เรือง
 เจริญ ขึ้น สม กับ คำ ขอด แล ที่ ทาง ที่ ควร จะ
 จัก จะ เปน ไต่ นั้น มี อยู่ อย่างไร การ ปก บัง พิทักษ์
 รักษา ที่ ดี ความ รุ่ง เรือง ใน สถาน ที่ ต่าง ๆ
 ใน เกาะ นี้ ก็ ดี ย่อม จะ รั ด้ เห็น ทราบ ทวี อยู่ ด้วย
 กิจ เปน วัน มาก ว่า ยัง เปน ย่ำ เขา อัน ไกล
 ที่ บุคคล จะ ไป มา ฤๅ ต้อง การ จะ มา ใน ที่ นี้
 แล จึ่ง เกาะ นี้ ย่อม เปน เกาะ อัน สำคัญ เกาะ หนึ่ง
 ใน พระ ราช อาณาจักร สยาม กล่าว คือ เปน ทำ เสน
 ท่า เรือ ของ กรม เทพฯ ซึ่ง นี้ วัน จะ ต้อง
 มีความ เจริญ ขึ้น อยู่ โดย ขวมนตา
 ภาย หลัง ได้ เสด็จ พระ วาจก้า เนิน มา
 ประพาศ ณ เกาะ นี้ บ้าง ขวาง คราว การ เจริญ จึง ได้
 ค่อย เกิด มี ยิง ขึ้น ตาม ลำ คับ จน ถึง การ ที่
 ค่อย เจริญ ขึ้น ไต่ มาก ความ ที่ สม ควร จะ เปน ไต่
 ดัง เปน ไป แล้ว นี้ ทุก ประการ